

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK

JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Hradci Králové rozhodl samosoudcem JUDr. Pavlem Kumprechtem ve věci žalobce **J. L.**, proti žalovanému **Krajskému úřadu Královéhradeckého kraje**, se sídlem v Hradci Králové, Pivovarské náměstí 1245, v řízení o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 30. 8. 2012, č.j. 12870/VZ/2012-2, t a k t o :

- I. Žalobce se o s v o b o z u j e od placení soudního poplatku ze žaloby proti rozhodnutí Krajského úřadu Královéhradeckého kraje ze dne 30. 8. 2012, č.j. 12870/VZ/2012-2.
- II. Rozhodnutí Krajského úřadu Královéhradeckého kraje ze dne 30. 8. 2012, č.j. 12870/VZ/2012-2, se z r u š u j e a v ě c se v r a c í žalovanému k dalšímu řízení.
- III. Žalovaný je p o v i n e n nahradit žalobci náklady řízení v celkové výši 455,--Kč, a to do osmi dnů od právní moci tohoto rozsudku

O d ů v o d n ě n í :

Napadeným rozhodnutím žalovaný zamítl odvolání žalobce proti rozhodnutí Městského úřadu Nové Město nad Metují ze dne 28. 6. 2012, č.j. Přest.28/2369/2012/OMP/Sul, kterým byl žalobce uznán vinným ze spáchání přestupku proti občanskému soužití dle § 49 odst. 1 písm. c) zákona ČNR č. 200/1990 Sb., o přestupcích, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „přestupkový zákon“), kterého se měl dopustit tím, že dne 22. 2. 2012 kolem 7:40 hod. v N. M. n. M. a poté dne 23. 2. 2012 dopisem vhozeným do poštovní schránky na domě, požadoval po paní V. N. uhradit částku 50.000,- Kč, a to nejpozději do 29. 2. 2012 pod výhrůžkou jejího navýšení za náklady soudního řízení a advokátního zastoupení na částku cca 250.000,- Kč, za což byla žalobci uložena dle přestupkového zákona pokuta ve výši 2.000,- Kč a povinnost nahradit náklady řízení ve výši 1.000,-Kč. Žalovaný odůvodnil žalované rozhodnutí v podstatě následujícím způsobem:

Předně uvedl, že mu bylo postoupeno žalobcovo odvolání proti rozhodnutí Městského úřadu N. M. n. M. ze dne 28. 6. 2012, č.j. Přest.28/2369/2012/OMP/Sul, zmínil skutkovou podstatu přestupku dle § 49 odst. 1 písm. c) přestupkového zákona (úmyslné narušení občanského soužití jiným hrubým jednáním) a výši sankce za jeho spáchání. Konstatoval, že uvedeného přestupku se měl žalobce dopustit tím, že dne 22. 2. 2012 kolem 7:40 hod. v N. M. n. M. u vchodu do domu a poté dne 23. 2. 2012 dopisem vhozeným do poštovní schránky na domě, požadoval po V. N. uhradit částku 50.000,- Kč, a to nejpozději do 29. 2. 2012 pod výhrůžkou jejího navýšení za náklady soudního řízení a advokátního zastoupení na částku cca 250.000,-Kč.

Dále zmínil obsah podaného odvolání, zejména námitky žalobce, že se za vinu mu kladeného přestupku nedopustil, když jeho jednání přestupkem nebylo a že se jedná o neplatné rozhodnutí, když ve věci nerozhodovala tříčlenná komise složená z osob s patřičným právním vzděláním. Z prvoinstančního rozhodnutí prý není ani zřejmé, jakým jednáním k porušení zákona došlo.

Poté žalovaný konstatoval svá zjištění, z nichž krajský soud pro potřeby přezkumného řízení vybírá následující:

Přestupku proti občanskému soužití podle ust. § 49 odst. 1 písm. c) přestupkového zákona se žalobce dopustil tím, že pod pohrůžkou možného soudního řízení požadoval po V. N. (nar. X) a V. N. (nar. X), kteří jsou starobní důchodci, částku 50.000,- Kč, a to nejprve dne 22. 2. 2012, kdy zazvonil u dveří jejich domu, a následně zaslaným dopisem, který vhodil dne 23. 2. 2012 do jejich poštovní schránky. Tento požadavek a intenzivní výhrůžky jej doprovázející měly být reakcí na údajnou krivou výpověď V. N., přičemž pokud by měla rodina N. uvedenou částku zaplatit, byla by to pro ně těžká majetková újma.

Na základě poznatků ze spisu Policie ČR vydal prvostupňový orgán dne 19. 4. 2012 nejprve příkaz o uložení pokuty za předmětný přestupek pod č.j. Přest.28/2369/2012/OMP/Sul., proti němu však žalobce odpor, v jehož důsledku byl uvedený příkaz zrušen a prvostupňový orgán pokračoval v řízení o přestupku. Jednání nařízeného na den 17. 5. 2012 se žalobce neúčastnil, ačkoliv byl k němu řádně obeslán. Přesto byl žalobce k jednání předvolán znovu na den 12. 6. 2012. Rovněž o konání tohoto ústního jednání byl žalobce informován řádným způsobem, přičemž byl seznámen s okolnostmi, jež s věcí souvisejí a byl poučen o svých právech. Již tehdy byl žalobci vysvětlen způsob projednávání přestupků na Městském úřadu N. M. n. M., konkrétně, že v N. M. n. M. není zřízen zvláštní orgán obce k projednávání přestupků, a proto přestupky projednává obecní úřad – tj. Městský úřad N. M. n. M., jeho odbor majetku města, oddělení majetkoprávní, nikoliv přestupková komise. K ústnímu jednání byli předvoláni jako svědci V. N., V. N. a R. N..

Žalobce se k projednání přestupku nedostavil s odůvodněním, že tak neučiní bez úhrady ztráty času, neboť podle něho nedošlo k prokázání přestupku. Dodal, že podal trestní oznámení na vedoucího úřadu, který nezabezpečil projednávání přestupků tříčlennou komisí a její obsazení osobami s odborným vzděláním v oboru práva. S jeho vyřízením spojoval pokračování v přestupkovém řízení.

Dne 12. 6. 2012 byla věc projednána v souladu s ust. § 74 přestupkového zákona v nepřítomnosti žalobce. Svědkyně V. N. uvedla, že když se dne 22. 2. 2012 vrátili ze školy, kam odvezli vnuka, přišel k nim neznámý pán. Hned, jak otevřela dveře, začal na ni křičet, že po ní chce 50.000,--Kč. Na to se otázala, za co a on řekl, že chce 50.000,--Kč a že teda uvidí. Jmenovaná svědkyně se ho chtěla zeptat na podrobnosti, ale on se s ní nechtěl o ničem bavit. Navrhla mu, že si promluví, o co jde, ale on řekl, že na ně nemá čas, že je podnikatel, že budou platit až 250.000,--Kč a že to požene dál. Poté řekl, že je L., ale nechtěl se o ničem bavit. Žalobce chtěl peníze do týdne s tím, že když je nemají, tak že si mají půjčit. Svědkyně dále vypověděla, že odvolatel (žalobce) byl úplně vzteklý, klepal se, ječel, že ty peníze chce, že jinak z toho bude 250.000,--Kč, že pokud mu ty peníze nedají, budou platit mnohem více a stále to opakoval. Neustále mával rukama a rozhazoval je. Poté nasedl do vozidla, tmavé Škody Oktávie a zopakoval, že je podnikatel a že na ně dál nemá čas a odjel. Manžel svědkyně byl bledý, bylo mu špatně od srdce a musel si vzít prášek na uklidnění. Syn R. byl celou dobu na chodbě a celou komunikaci slyšel, řekl jim, ať to nahlásí na policii. K dotazu prvostupňového orgánu svědkyně uvedla, že jednání odvolatele (žalobce) na ni působilo jako hrozné vydírání, byl to nepříjemný a zlý člověk. Měla strach, co bude dál a co udělá, nevěděla, co od takového člověka může čekat. K dotazu dále uvedla, že dopis ze dne 22. 2. 2012 dostala do domovní schránky. K dotazu, co by pro ně znamenalo zaplacení 50.000,--Kč, uvedla, že je nemá. K dotazu, proč na policii uvedla, že řídil manžel, sdělila, že si myslela, že řídil její manžel.

Svědka V. N. vypověděl, že zazvonil zvonek a otevřít šla manželka. Potom slyšel hlučný rozhovor, přichozí říkal, že se s nimi nebude bavit, že chce 50.000,- Kč, že to jinak bude víc za soudní výlohy a že ještě uvidí. Svědek k nim poté došel. Odvolatel (žalobce) to stále opakoval a svědkova manželka se s ním snažila domluvit. Svědek dále uvedl, že nevěděli, o co se jedná, byl to pro ně do té doby neznámý muž. Poté řekl, že je L.. Říkal, že chce ty peníze, chodil u toho, nestál k nim čelem a pořád pospíchal. Nechal stát auto

zaparkované před jejich domem s otevřenými dveřmi a stále jakoby odcházel. Nechtěl jim nic vysvětlit. Svědkova manželka ho zvala dál, že si o tom promluví a on jen opakoval, že uvidí a že spěchá. Říkal, že chce peníze a že je chce do konce února, že jinak je to bude stát soudní a jiné výlohy. Stále opakoval, že chce minimálně 50.000,- Kč. Na to mu řekli, že peníze nemají, že jsou v důchodu, on jim řekl, že si mají jít přivydělat na brigádu, nebo si půjčit od dcery, když je movitá. Potom odvolatel (žalobce) odcházel, rozhazoval přitom rukama a nastoupil do auta a odjel. Po celou dobu s nimi odvolatel (žalobce) mluvil zvýšeným hlasem. K dotazu prvostupňového orgánu, jak na něho působilo jednání odvolatele (žalobce), svědek uvedl, že mu z toho bylo špatně a musel si vzít prášek na uklidnění. K dotazu uvedl, že dopis ze dne 22. 2. 2012 byl v jejich schránce. Na dotaz, co by pro ně znamenalo zaplacení 50.000,- Kč, uvedl, že to nejde, že nemají žádné úspory a starají se se synem o vnuka, kterému je 12 let a nedostává od matky žádné výživné ani jinou podporu.

Svědek R. N. při svědecké výpovědi uvedl, že byl ve sklepe a přikládal, když zaslechl nepříjemný hlas nějakého pána s ostrými slovy. Už si to nepamatoval přímo. Poté za ním přišel táta nebo máma do sklepa a říkali, že jim někdo vyhrožoval, že mají zaplatit 50.000,- Kč, že s nimi zatočí. Rodiče mu řekli, že to byl L. a mělo to být údajně kvůli tomu výstupu, co s ním svědek měl. K dotazu prvostupňového orgánu svědek uvedl, že na to rodičům řekl, že je to normální vyhrožování a aby to šli nahlásit na policii.

Podáním ze dne 13. 6. 2012 se žalobce vyjádřil k podkladům rozhodnutí a poté již bylo vydáno prvostupňovým správním orgánem rozhodnutí ze dne 28. 6. 2012, č.j. Přest./28/2369/2012/OMP/Sul. S jednotlivými odvolacími námitkami proti němu se žalovaný vypořádal následujícím způsobem.

Ztotožnil se s rozhodnutím prvostupňového správního orgánu v tom, že se předmětný přestupek stal, kdy a jakým způsobem se uskutečnil a že se jej dopustil žalobce v úmyslu přímém, kdy svým jednáním chtěl porušit nebo ohrozit zájem chráněný zákonem. V jednání žalobce spatřoval protiprávní výhrůžku, když se snažil donutit manžele N., aby mu uhradili částku 50.000,-Kč pod pohrůžkou, že se obrátí na soud a náklady značně vzrostou jeho odhadem až na částku 250.000,-Kč. Uvedeným jednáním se tak žalobce dopustil přestupku proti občanskému soužití podle ust. § 49 odst. 1 písm. c) přestupkového zákona tím, že úmyslně narušil občanské soužití (pokojný život rodiny N.) jiným hrubým jednáním (vyhrožováním majetkovou újmou).

Nedůvodnou shledal námitku, že prvostupňový orgán rozhodoval dvakrát o pokutě. Prvostupňový orgán totiž vydal dne 19. 4. 2012 příkaz o uložení pokuty za přestupek. Již v tomto příkazu poučil odvolatele (žalobce) o tom, že proti tomuto příkazu *lze podat odpor*, jehož *včasným podáním se příkaz ruší a správní orgán pokračuje v řízení*. Stejně informoval prvostupňový orgán odvolatele (žalobce) v předvolání k ústnímu jednání ze dne 26. 4. 2012, kdy výslovně uvedl, že: „*Jako obviněný z přestupku jste využil svého práva, a proti tomuto příkazu jste v zákonné lhůtě podal odpor. Podáním odporu byl uvedený příkaz o uložení sankce za přestupek zrušen a prvoinstanční orgán pokračuje v řízení, které bylo zahájeno doručením předmětného příkazu.*“ V předvolání ze dne 23. 5. 2012 prvostupňový orgán taktéž pro žalobce uvedl, že ve věci byl zatím vydán pouze příkaz dle § 87 přestupkového zákona, který se podáním odporu, jež byl odvolatelem (žalobcem) nazván jako odvolání, zrušil a je třeba provést ústní jednání dle § 74 přestupkového zákona. Odvolací orgán (žalovaný)

shledal, že byly splněny všechny zákonem taxativně stanovené podmínky pro to, aby bylo vedeno příkazní řízení, a vydání příkazu, ještě před tím, než se před prvostupňovým orgánem odvolatel(žalobce) vyjádřil, tak bylo zcela v souladu se zákonem.

Prvostupňový orgán proto následně nerozhodoval o odvolání odvolatele (žalobce) proti příkazu, neboť přípustným opravným prostředkem proti příkazu je odpor, jehož včasným podáním se příkaz ruší a prvostupňový orgán pokračuje v řízení. Skutečnost, že žalobce sám nazval písemnost ze dne 20. 4. 2012 odvoláním, není relevantní, neboť dle ust. § 37 odst. 1 správního řádu se podání směřující vůči správnímu orgánu posuzuje podle svého skutečného obsahu a to bez ohledu na to, jak je označeno. Prvostupňový orgán se tak nedopustil procesního pochybení, neboť včasným podáním odporu byl příkaz zrušen a netvoří tak překážku rei iudicatae (tj. překážku věci pravomocně rozhodnuté), jež by znemožňovala ve věci znovu rozhodnout.

Nedůvodnou tedy shledal námitku, že prvostupňový orgán rozhodl dvakrát bez jeho účasti. Nerozhodl dvakrát o tomtéž, neboť odvolatelem (žalobcem) včas podaným odporem se příkaz ze dne 17. 4. 2012 zrušil a prvostupňový orgán pokračoval dále v přestupkovém řízení, na základě kterého pak vydal odvoláním napadené rozhodnutí. Pokud žalobce namítal, že bylo rozhodnuto bez jeho účasti, žalovaný poznamenal, že ust. § 87 přestupkového zákona umožňuje správnímu orgánu na základě splnění zákonem stanovených podmínek vydat příkaz jakožto první úkon v řízení – tedy bez nařízení ústního jednání, v rámci něhož by měl obviněný (žalobce) možnost se k věci vyjádřit. Protože je při tomto typu řízení rozsah zjišťování podkladů pro vydání příkazu omezen, právě proto má účastník řízení možnost podat proti příkazu odpor a docílit tak vedení řízení v „klasické“ podobě (kterou žalobce v daném případě, jak vyplývá z výše uvedeného, využil). Postupem prvostupňového orgánu tak nedošlo ke zkrácení práv odvolatele (žalobce).

K námitce, že bylo ve věci rozhodnuto bez účasti žalobce, žalovaný uvedl, že bylo pouze na něm, zda využije svého práva účastnit se přestupkového řízení a dalších práv, která jako obviněný z přestupku měl. Žalobce byl v předvolání ze dne 23. 5. 2012 prvostupňovým správním orgánem poučen o možnosti projednat a rozhodnout věc v jeho nepřítomnosti podle ust. § 74 odst. 1 přestupkového zákona. Ten však dobrovolně svých práv nevyužil a nedostavil se ani k ústnímu jednání dne 17. 5. 2012, ani k ústnímu jednání dne 12. 6. 2012. Žalobce nevyužil ani své možnosti seznámit se s podklady pro vydání rozhodnutí a vyjádřit se k nim, ač ho k tomu dopisem ze dne 12. 6. 2012 prvostupňový orgán vyzýval. Námitku žalobce, že bylo rozhodnuto bez jeho účasti, proto žalovaný považuje za účelovou.

Žalovaný dále žalobci objasnil, proč mu nemůže být hrazeno svědečné. Nebyl a není totiž v projednávané věci v postavení svědka, nýbrž v postavení účastníka řízení. Podle § 79 odst. 3 správního řádu, nestanoví-li zákon jinak, si pak nese účastník řízení své náklady sám.

K přetrvávajícím námitkám žalobce, že ve věci měla rozhodnout komise pro projednávání přestupků, žalovaný uvedl, že dle ust. § 52 písm. a) přestupkového zákona projednávají přestupky obecní úřady nebo zvláštní orgány obcí. Podle ust. § 53 odst. 3 přestupkového zákona může obec jako svůj zvláštní orgán zřídit komisi k projednávání přestupků. Komise jedná a rozhoduje v tříčlenném složení vždy za předsednictví osoby s právníckým vzděláním nebo se zvláštní odbornou způsobilostí pro projednávání přestupků.

Toto ustanovení tedy dává obci možnost zřídit komisi pro projednávání přestupků, která je zvláštním a fakultativním orgánem obce. Komisi zřizuje starosta obce, který také jmenuje a odvolává její členy. V § 53 odst. 3 přestupkového zákona je však stanovena pouze možnost, nikoliv povinnost, zřídit přestupkovou komisi. Pokud není zřízena přestupková komise, pak přestupky projednává obecní úřad, resp. jeho funkčně příslušný útvar, např. odbor. V obci N. M. n. M. je takovým útvarem příslušným k projednávání (mj.) přestupků proti občanskému soužití odbor majetku města, oddělení majetkoprávní, kdy oprávněnou úřední osobou k jejich vyřizování je paní M. Š.. Ta je k této činnosti plně kvalifikována, neboť má zvláštní odbornou způsobilost k projednávání přestupků podle zákona č. 312/2002 Sb., o úřednících územně samosprávných celků, ve znění pozdějších předpisů. Žalovaný se tak neztotožnil s tvrzením žalobce, že rozhodnutí prvoinstančního správního orgánu je neplatné z toho důvodu, že nerozhodovala tříčlenná komise, když přestupek projednal a o věci rozhodl příslušný správní orgán prostřednictvím oprávněné úřední osoby, jež je k tomu plně kvalifikována.

K námitce žalobce, že jím bylo podáno trestní oznámení na Bc. T., jako osobu odpovědnou za chod úřadu, a není možné vést přestupkové řízení do doby, než bude ve všech stupních vyřízeno, žalovaný uvedl, že takové trestní oznámení nijak nesouvisí s předmětným přestupkem a že tato skutečnost není ani jedním z důvodů, pro který by bylo možno přestupkové řízení přerušit. Na odvoláním napadené rozhodnutí proto nemohlo mít vliv posouzení otázky, zda se tajemník Městského úřadu N. M. n. M. dopustil žalobcem uvedeného trestného činu, když nezřídil zvláštní orgán obce - komisi pro projednávání přestupků.

Žalovaný setrval na tom, že jednání žalobce naplnilo skutkovou podstatu přestupku proti občanskému soužití, jak je definována v § 49 odst. 1 písm. c) přestupkového zákona, a to úmyslným narušením občanského soužití jiným hrubým jednáním, pod které lze podřadit také vyhrožování majetkovou újmou. Tato skutečnost byla podle žalovaného prokázána svědeckými výpověďmi V. N., V. N. a R. N. a dále plyne z písemnosti nazvané „Návrh mimosoudní dohody „o Ochranu osobnosti a 50 000 Kč.“, kterou sepsal žalobce, o čemž nemůže být pochyb, neboť obsahuje informace, které jsou známy pouze jemu. Napadeným rozhodnutím byl žalobce pokutován za jednání, kterým se způsobem porušujícím zájem chráněný zákonem, tj. zájem na pokojném občanském soužití, snažil domoci toho, aby byl jím tvrzený nárok manžely N. uspokojen, kdy manželé N. nepřípustným způsobem donucoval, aby mu uhradili částku 50.000,- Kč jako mimosoudní vyrovnání za hrubé urážky pod pohrůžkou, že se odvolatel obrátí na soud, kdy výlohy vzrostou jeho odhadem až na 250.000,- Kč. Takové jednání měl žalovaný za bezprávnou výhrůžku. Tvrzení žalobce ohledně dopravního přestupku, jenž měl spáchat syn manželů N., dále majetkových poměrů členů rodiny Novákových a sociálních dávek, jež údajně pobírají, měl žalovaný pro posouzení daného přestupku za irelevantní, a proto se jimi nezabýval.

Žalobce napadl rozhodnutí žalovaného včas podanou žalobou, kterou odůvodnil takto:

Předně namítal, že byl potrestán za jednání, které přestupkem není. Snažil se totiž pouze o mimosoudní vyřešení návrhu na ochranu osobnosti, a to v souvislosti

s verbálním napadením ze strany syna V. N., majitelky vozidla. Neměl v úmyslu kohokoliv poškodit, pouze chtěl mimosoudně dořešit tuto záležitost, při které byl poražen vozidlem jmenované. Nesprávné posouzení věci spojoval s postupem Městského úřadu N. M. n. M., konkrétně s tím, že o dané záležitosti nerozhodovala komise pro projednávání přestupků složená ze tří osob s příslušným vzděláním. Postup žalovaného shledával nesprávným rovněž v tom, že nevyčkal dořešení jím podaného trestního oznámení, a to právě ohledně způsobu rozhodování přestupkových věcí na uvedeném městském úřadě. Procesní pochybení orgánů veřejné správy zúčastněných na řízení spatřoval rovněž v tom, že v dané věci rozhodoval Městský úřad N. M. n. M. neplatně celkem dvakrát (19. 4. 2012 a 12. 6. 2012), což podle něho nelze. Po podání žaloby žalobce posléze namítal, že v pátek dne 22. 3. 2013 zanikla trestnost „domnělého“ přestupku. Podáním ze dne 7. 5. 2013 se žalobce omluvil z účasti na projednání žaloby krajským soudem, a to jednak z důvodů zdravotních a dále pro údajný zánik trestnosti předmětného přestupku s ohledem na § 20 odst. 1 přestupkového zákona. Učinil návrh na osvobození od placení soudních poplatků a požadoval „odškodnění ztráty času vyčíslené soudním znalcem za chybné úřední postupy“, k nimž mělo dojít jak před orgány veřejné správy zúčastněnými na řízení v dané věci, tak před nadepsaným krajským soudem, a to v rádech statisíců korun českých.

Žalovaný se vyjádřil k žalobě podáním ze dne 30. 10. 2012. K námitce ohledně nerozhodnutí věci tříčlennou přestupkovou komisí žalovaný uvedl, že podle § 52 písm. a) přestupkového zákona přestupky projednávají obecní úřady nebo zvláštní orgány obcí. Spojka „nebo“ v textu citované ustanovení vyjadřuje možnost volby mezi dvěma eventualitami, které jsou libovolně zaměnitelné. Obec tedy může (avšak nemusí) komisi k projednávání přestupků zřídit. Pokud by se rozhodla takovou komisí zřídit (k čemuž ovšem obec N. M. n. M. nepřistoupila a ani nemusela), pak by taková komise jednala a rozhodovala v tříčlenném složení za předsednictví osoby s právníkem vzděláním nebo se zvláštní odbornou způsobilostí pro projednávání přestupků (viz věta druhá § 53 odst. 3 přestupkového zákona). Podle § 21 odst. 1 zákona č. 312/2002 Sb., o úřednících územních samosprávných celků a o změně některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů, územní samosprávný celek zajišťuje správní činnosti stanovené prováděcím právním předpisem (mezi něž patří i projednávání přestupků proti občanskému soužití) prostřednictvím úředníků, kteří prokázali zvláštní odbornou způsobilost. Zvláštní odborná způsobilost se ověřuje zkouškou a prokazuje osvědčením, které M. Š. - zaměstnankyně obce N. M. n. M., zařazená do Městského úřadu N. M. n. M., do jehož pracovní náplně vedení přestupkového řízení ve věci veřejného pořádku, občanského soužití a majetku patří, prokazatelně má. Tato skutečnost je Krajskému úřadu Královéhradeckého kraje známa z jeho úřední činnosti - z kontrol výkonu přenesené působnosti, které u orgánů obcí ve svém správním obvodu pravidelně provádí na základě § 129 a § 129b zákona č. 128/2000 Sb., o obcích (obecní zřízení), ve znění pozdějších předpisů. Pokud tedy v daném případě nebyla zřízena přestupková komise, bylo zcela namístě, aby přestupek žalobce projednal funkčně příslušný útvar Městského úřadu N. M. n. M.. Obec N. M. n. M. komisi pro projednávání přestupků nezřídila a útvarem příslušným (mj.) k projednávání přestupků proti občanskému soužití zde byl stanoven odbor majetku

města, oddělení majetkoprávní. Projednávání přestupků proti občanskému soužití v rámci tohoto oddělení je pak v pracovní náplni jeho vedoucí, paní M. Š.. Přestupkovou věc žalobce tak v prvním stupni projednal a rozhodl věcně a místně příslušný správní orgán prostřednictvím oprávněné úřední osoby.

Žalovaný neshledal oprávněnou ani námitku, že rozhodl o odvolání, aniž by vyčkal na výsledek prošetření podnětu žalobce, který podal pro podezření ze spáchání trestného činu tajemníkem Městského úřadu N. M. n. M. Bc. T.. Jmenovaný se měl dle žalobce dopustit „zneužití pravomoci veřejného činitele“ tím, že „nezajistil komisi předepsanou zákonem“. Žalovaný konstatoval, že neexistoval žádný důvod pro přerušení řízení, když trestní oznámení, jež měl žalobce podat, nelze považovat ani za předběžnou otázku ve smyslu § 57 správního řádu, na jejímž řešení by záviselo vydání rozhodnutí o přestupku. Za oprávněnou nepovažoval žalovaný ani námitku, že by se v daném případě „míchala státní správa do nemajetkové újmy občan-občan“, ke které došlo při verbálním napadení žalobce na veřejnosti, ač synem majitelky vozidla, která je odpovědná za provoz svého vozidla na pozemních komunikacích. Správnímu orgánu prvního stupně byla totiž věc odevzdána k projednání jako přestupek policií, z jehož spáchání byl podezřelý žalobce, a povinností správního orgánu prvního stupně bylo věcí se zabývat, což učinil. Protože správní orgán prvního stupně z policií předaných podkladů dospěl k závěru, že jsou splněny podmínky pro projednání předmětného přestupku v příkazním řízení, vydal příkaz, který však byl posléze v důsledku žalobcem včas podaného odporu zrušen a bylo pokračováno v řízení. Tímto postupem není žalobce nijak omezen v možnosti domáhat se svého nároku, o jehož existenci je přesvědčen, u soudu. Žalobce byl uznán vinným z jednání, jímž se způsobem porušujícím zájem chráněný zákonem, tj. zájem na pokojném občanském soužití, požadoval po V. N. uhradit částku 50.000,-- Kč pod výhrůžkou jejího navýšení za náklady soudního řízení a advokátního zastoupení na částku cca 250.000,--Kč, čímž v ní a v jejím manželovi vzbudil existenční obavy, neboť oba jsou starobními důchodci, Nadto svůj domnělý nárok uplatňoval způsobem, který V. N. označila jako hrozné vydírání, neboť nepřipustil vůbec žádnou diskuzi ani neposkytl žádné vysvětlení.

K žalobním námitkám, že domnělý přestupek není v přestupkovém zákoně jako přestupek vůbec definován, že spáchání přestupku nebylo prokázáno, a že nebyl žalobci prokázán ani úmysl někoho poškodit, žalovaný uvedl, že žalobcem spáchaný přestupek v přestupkovém zákoně definován je, a to v jeho ustanovení § 49 odst. 1 písm. c). V něm se totiž stanoví, že přestupku se dopustí ten, kdo úmyslně naruší občanské soužití vyhrožováním újmou na zdraví, drobným ublížením na zdraví, nepravdivým obviněním z přestupku, schválnostmi nebo jiným hrubým jednáním. Jiným hrubým jednáním je pak takové jednání, které narušuje občanské soužití takovou měrou, že podle obecného názoru a přesvědčení překračuje rámec pouhé nevhodnosti, jedná se např. o vyhrožování jinou újmou než újmou na zdraví, např. újmou majetkovou. Spáchání přestupku bylo žalobci jednoznačně prokázáno výpověďmi manželů N. a jejich syna R., v nichž nebyly shledány žádné zásadní rozpory, a z písemnosti nazvané jako „Návrh mimosoudní dohody „ o Ochranu osobnosti a 50 000 Kč“, adresované V. N., ve které jsou uvedeny

skutečnosti, které jsou známy pouze žalobci (např. číslo jeho bankovního účtu, či informace, jež obdržel od manželů N.). Proto zde není dán důvod k pochybnosti o tom, že by předmětnou písemnost žalobce nepsal. O intenzitě žalobcova hrubého jednání svědčí dle názoru žalovaného také skutečnost, že Policie ČR věc nejprve vyšetřovala jako možné spáchání přečinu vydírání podle ust. § 175 odst. 1 trestního zákoníku. K námitce žalobce, že mu není prokázán úmysl někoho poškodit, jak požaduje zákon, žalovaný uvedl, že podmínkou pro naplnění skutkové podstaty přestupku proti občanskému soužití podle ust. § 49 odst. 1 písm. c) přestupkového zákona, jehož se žalobce dopustil, není jednání s úmyslem někoho poškodit, nýbrž jednání s úmyslem narušit občanské soužití jiným hrubým jednáním (vyhrožováním majetkovou újmu). Přímý úmysl žalobce narušit občanské soužití, potažmo pokojný život manželů N., vyhrožováním majetkovou újmu, vyplývá dle žalovaného zejména ze způsobu, jímž žalobce svůj požadavek uplatňoval (nic nevysvětloval, nepřipustil žádnou diskuzi, požadoval téměř okamžité uhrazení jím nárokové, nikterak nízké, finanční částky, svůj požadavek uplatňoval způsobem „pokud nezaplatí, ještě uvidí...“ apod.). Tímto u N. vyvolal strach ze splnění výhrůžek a obavy o jejich další existenci, tedy jednoznačně úmyslně narušil pokojný život manželů N. (V. N. uvedl, že si musel po návštěvě žalobce vzít prášek, oba byli s manželkou velmi rozrušení, neboť požadavek žalobce nechápali).

Žalobce rovněž namítal, že sdělení „mimosoudního návrhu“ majitelce vozidla odpovědné za provoz vozidla na pozemních komunikacích, kdy její vozidlo srazilo chodce /žalobce – není pokutovatelným přestupkem. Žalovaný je toho názoru, že v daném případě se žalobce výše popsaným hrubým způsobem domáhal zaplacení konkrétní finanční částky, aniž by si V. N. byla vědoma existence nějakého svého závazku vůči žalobci, který by bylo možno řešit cestou mimosoudního vyrovnání. Za takové situace a s ohledem na výše popsaný způsob jednání žalobce, lze podle žalovaného jen stěží hovořit o tom, že se z jeho strany jednalo o návrh dohody na mimosoudní vyrovnání. A má-li žalobce za to, že mu byla V. N. způsobena nemajetková újma, za níž požaduje peněžité zadostiučinění ve výši 50.000,--Kč, má možnost požadovat přiznání peněžní náhrady nemajetkové újmy v řízení o ochranu osobnosti u příslušného soudu.

Žalovaný se proto neztotožnil ani s námitkou žalobce, že by orgány veřejné správy v daném případě projednávaly za občany občanskoprávní spory či jinak do nich zasahovaly. Správnímu orgánu prvního stupně byla ostatně policií odevzdána k projednání věc přestupku, z jehož spáchání byl podezřelý žalobce a jeho povinností bylo věcí se zabývat. Protože správní orgán prvního stupně neshledal důvod pro odložení ani pro postoupení věci jinému orgánu, zahájil řízení o přestupku a po projednání o věci rozhodl. Žalovaný přezkoumal odvoláním napadené prvoinstanční rozhodnutí v souladu s § 89 odst. 2 správního řádu, tedy správnost napadeného rozhodnutí v rozsahu námitek uvedených v odvolání a zákonnost rozhodnutí i řízení, které jeho vydání předcházelo, v celém rozsahu. Dospěl k závěru, že napadené rozhodnutí (i jemu předcházející řízení) je v souladu se zákonem a netrpí žádnou vadou. Tento svůj závěr žalovaný v rozhodnutí o odvolání řádně odůvodnil.

K námitce žalobce, že návrh mimosoudní dohody jím nebyl podepsán, a proto se jí úřady nemají zabývat, žalovaný uvedl, že není nikde stanoveno, že úřady nemohou nepodepsané listiny považovat za podklad pro vydání rozhodnutí. Ustanovení § 50 odst. 1 správního řádu stanoví, že podklady pro vydání rozhodnutí mohou být zejména (mimo jiné) důkazy, přičemž jako důkazní prostředek může sloužit jakákoli listina. Zákon nikterak nespecifikuje náležitosti, které by listina jako důkazní prostředek musela obsahovat, tedy není zákonem požadováno, že musí být podepsána. Písemnost nazvaná jako „Návrh mimosoudní dohody „ o Ochranu osobnosti a 50 000 Kč“, adresovaná V. N., byla zásadním podkladem pro vydání rozhodnutí, kdy správním orgánem prvního stupně bylo prokázáno, že předmětná listina byla jednoznačně sepsána žalobcem, neboť v ní byly uvedeny skutečnosti známé pouze jemu, např. číslo jeho bankovního účtu, nebo informace, které měl od manželů N. z předchozího dne.

Konečně žalovaný nesouhlasil s tím, aby byl žalobce osvobozen krajským soudem od soudních poplatků se zatížením žalovaného, neboť žalobce sám opakovaně během celého správního řízení (stejně tak i ve správní žalobě a v jejím rozšíření) uvedl, že je osobou samostatně výdělečně činnou a že jeho příjem je vyčíslen dle znaleckého posudku soudního znalce z oboru ekonomie Ing. H. č. 91/03/10 částkou 85.507,--Kč měsíčně. Žalovaný rovněž nesouhlasil s požadavkem žalobce, aby mu uhradil finanční odškodnění ztráty času dle výše uvedeného znaleckého posudku, kterou navíc ničím neprokázal. Odkázal na ustanovení § 79 odst. 3 správního řádu, podle něhož si nese náklady správního řízení zásadně každý účastník sám.

Vzhledem k tomu žalovaný navrhoval žalobu jako nedůvodnou zamítnout.

K projednání žaloby nařídil krajský soud na den 7. 6. 2013 jednání. Poté, co se žalobce z účasti na něm omluvil, omluvil se i žalovaný s tím, že setrvává na svých dosavadních stanoviscích. Vzdor tomu se žalobce k jednání dostavil, setrval na své žalobě v celém rozsahu, přičemž její jednotlivé důvody podrobněji rozvedl. Zdůraznil, že dne 15.12. 2011 byl sražen v obytné zóně v ulici osobním automobilem Renault Scénic řidičem, jehož identifikaci v té době neznal. Řidič tehdy zastavil a došlo mezi ním a žalobcem ke slovní potyčce, přičemž podle žalobce bylo evidentní, že to nemá daleko k jeho fyzickému napadení. Pokud jde o verbální proslovy, to hlavní je uvedeno v dopisu žalobce, který vhodil 23. 2. 2012 do poštovní schránky domu čp. X. V té době již znal vlastníka uvedeného osobního vozidla, který podle něho nese odpovědnost za jeho provoz. Situaci, kdy byl uvedeným vozidlem sražen, nahlásil policii, za což byl jeho řidič údajně pokutován částkou ve výši 500,--Kč. Uvedeným jednáním se cítil být poškozen, uvažoval o soudním vyřízení této záležitosti, a to v rámci žaloby na ochranu osobnosti, nicméně ještě před tím měl v úmyslu vyřešit tuto věc mimosoudně. Právě z těchto důvodů navštívil manželé N.. Učinil tak proto, že do té doby jednal ve věci před dopravní policií V. N., otec skutečného řidiče R. N.. Svůj požadavek poté již specifikoval v písemném dopisu V. N. jako návrh mimosoudního řešení daného případu. Žalobce trval na tom, že jde o zcela obvyklý způsob řešení

podobných situací, že se v žádném případě nejedná o přestupek, přičemž mimosoudní řešení je i z uvedeného dopisu patrné.

V závěrečném návrhu žalobce setrval na tom, že se žádného přestupku nedopustil, že usiloval pouze o mimosoudní vyřízení celé záležitosti, a proto navrhoval zrušení žalovaného rozhodnutí. Na nákladech řízení požadoval přiznání nákladů, a to za jízdné osobním automobilem Škoda Octavia, sazba 6,50 Kč/km, celkem 70 km z N. M. n. M. k procesnímu soudu a zpět, a dále jednoměsíční náhradu v rozsahu fondu pracovní doby 180 hodin, doloženou znaleckým posudkem Ing. Horáka z r. 2012, který se nachází ve spisu nadepsaného krajského soudu sp. zn. 38Cm 104/2006.

Poté krajský soud přezkoumal žalované rozhodnutí podle části třetí, hlavy první a druhé, dílu prvního, zákona č. 150/2002 Sb. soudního řádu správního, v platném znění (dále jen „s.ř.s.“), přičemž dospěl k následujícím zjištěním a právním závěrům.

Žalobní námitky jsou v podstatě totožné s těmi, které žalobce uplatnil již v odvolání proti prvoinstančnímu správnímu rozhodnutí. Pokud jde o námitky, že na Městském úřadu N. M. n. M. nerozhodovala o jeho údajném přestupku komise pro projednávání přestupků, že tento městský úřad rozhodoval o jeho věci v rozporu se zákonem dvakrát a že nevyčkal dořešení jeho trestního oznámení ohledně rozhodování přestupků na uvedeném městském úřadu, dlužno konstatovat, že se s nimi žalovaný vypořádal velmi podrobným a instruktivním způsobem. Právě proto závěry žalovaného o nich, zejména z odůvodnění žalovaného rozhodnutí, krajský soud výše velmi podrobně citoval, neboť je má za správné, a proto na ně v dalším i odkazuje. Jinak by totiž musel jen jinými slovy říkat totéž. Žalovaný se s těmito námitkami žalobce vypořádal přezkoumatelným způsobem, když z odůvodnění žalovaného rozhodnutí je seznatelné, proč považuje námitky žalobce za bezdůvodné a liché.

Krajský soud se však naopak nemohl ztotožnit se žalovaným v hodnocení jednání žalobce jako přestupku, neboť vychází z jednostranného pohledu na danou věc. Nevzal totiž v úvahu okolnosti svědčící ve prospěch žalobce, respektive se s nimi vůbec nevypořádal. A tak to vypadá, jako kdyby se žalobce objevil u manželů N. „z ničeho nic a ve snaze získat sobě jen majetkový prospěch na úkor nic netušících osob“. Ono to však bylo zřejmě poněkud jinak, jak bude uvedeno ještě dále. Bylo přitom povinností orgánů veřejné správy přihlížet ke všem skutečnostem významným pro rozhodnutí, bez ohledu na to, zda žalobce v průběhu přestupkového řízení spolupracoval či nikoliv. Zde třeba jen na okraj poznamenat, že si žalobce nestřežil svá práva způsobem, který by se dal běžně předpokládat a že jeho podmínky účasti na jednání (např. náhrada za ztrátu času) nemají zákonného podkladu.

Konkrétně jde o to, že za stěžejní důkazy pro rozhodnutí v dané věci měly orgány veřejné správy zúčastněné na řízení svědecké výslechy rodiny N. a listinu označenou jako návrh mimosoudní dohody, datovanou dnem 22. 2. 2013 a

vhozenou následujícího dne do poštovní schránky jmenovaných. Z tohoto návrhu je přinejmenším zřejmé, že žalobce se obracel na V. N. jako na vlastníci osobního vozidla zn. Renault, reg. značky X, jehož řidič (kterého v té době neznal) jej měl dne 15. 12. 2011 ve 12,30 hodin před domem čp. X v ulici X v N. M. n. M. ohrozit a verbálně napadnout. V této listině žalobce zmiňuje „střet a napadení“ a částku 50.000,--Kč shledával jako odpovídající tomu, co se stalo a s níž spojoval zadostiučinění. V dopisu Policie ČR, dopravního inspektorátu v Náchodě, ze dne 2. února 2011 (viz č.l. 19 správního spisu), adresovaném Městskému úřadu N. M. n. M., je pak mimo jiné uvedeno, že v uvedený den a hodinu a na zmíněném místě, měl být žalobce „...ohrožen při vystupování z vozidla řidičem vozidla zn. Renault, reg. značky X, a to tak, že musel odskočit, aby jej řidič vozidla zn. Renault nepřejel. Přitom mělo dojít k nárazu vozidla zn. Renault do ešusu na jídlo, který držel pan L..“

V době, kdy se N. setkali se žalobcem, tedy dne 22. 2. 2012, tedy nejen mohli vědět, proč je žalobce navštívil, ale zřejmě to také věděli, když jejich syn R. N. ve svědecké výpovědi uvedl: „Naši říkali, že to byl L. a mělo to být údajně kvůli tomu výstupu, co jsem s ním měl.“ Bez dalšího přitom krajský soud ponechává výpověď V. N. před policejním orgánem o tom, že osobní automobil řídil v inkriminovaném okamžiku její manžel.

Žalovaný se těmito skutečnostmi, získanými v důkazním řízení, stejně tak jako prvoinstanční správní orgán, vůbec nezabýval. Pominul tak příčinu celého dění a absolutizoval jen jeho konec. V důsledku tohoto nesprávného postupu zákonitě došel i k mylnému právnímu závěru, a to tomu, že se žalobce dopustil přestupku proti občanskému soužití podle ust. § 49 odst. 1 písm. c) přestupkového zákona. S ohledem na uvedené má totiž krajský soud za to, že žalobce řešil uvedenou věc standardním postupem, a to ve snaze vyhnout se soudnímu řízení a předejít tak soudnímu sporu.

Vzhledem k tomu Krajský soud v Hradci Králové žalované rozhodnutí podle § 78 odst. 1 s.ř.s. zrušil a věc žalovanému vrátil k dalšímu řízení (§ 78 odst. 4 s.ř.s.). V něm bude žalovaný vázán právním názorem vysloveným v tomto rozsudku (§ 78 odst. 5 s.ř.s.).

Pokud se pak žalobce dovolával zániku trestnosti daného přestupku dnem 22. 2. 2013, třeba konstatovat, že se mylí. Žalované rozhodnutí totiž nabylo právní moci dnem 31. 8. 2012, přičemž k údajnému spáchání přestupku mělo dojít dne 22. 2. 2012. Podání žaloby proti němu nemělo na jeho právní moc žádný vliv, stejně jako se jí nedotklo přiznání odkladného účinku žalobě. K zániku trestnosti podle § 20 odst. 1 přestupkového zákona dojde po uplynutí jednoho roku od spáchání přestupku, to ovšem nemůže být daný případ. Možno též poznamenat, že podle § 41 odst. 1 s.ř.s. lhůty pro zánik odpovědnosti za přestupky po dobu řízení před soudem neběží.

Žalobci bylo přiznáno právo na osvobození od soudních poplatků. Dlužno přitom poznamenat, že se tak rozhodl krajský soud s ohledem na to, že jde o žalobu podanou v roce 2012, kdy kritéria pro takovýto postup byla mírnější a dále k

očekávání žalobce, když ten byl podle dosavadní praxe od soudních poplatků osvobozen (včetně Krajského soudu v Hradci Králové). Tento postup se přitom žalovaného nedotkne, neboť s ohledem na § 2 odst. 3 první věta a § 11 odst. 2 písm. b) zákona o soudních poplatcích, na něm nelze zaplacení poplatků za úspěšného žalobce, osvobozeného od soudních poplatků, požadovat.

Žalobce byl ve věci úspěšný, a proto má právo na náhradu nákladů řízení (§ 60 odst. 1 s.ř.s). Žalobce požadoval zaplacení jízdného osobním automobilem zn. Škoda Octavia z N. M. n. M. k procesnímu soudu a zpět za celkem ujetých 70 km ve výši 455,-Kč a jednoměsíční náhradu v rozsahu fondu pracovní doby 180 hodin podle znaleckého posudku Ing. H.. Zaplacení jízdného shledal krajský soud legitimním, a proto je žalobci ve výroku III. přiznal. Požadovanou jednoměsíční náhradu má za neodůvodněnou a zcela nepřípadnou, s ohledem na průběh řízení před krajským soudem, jakož i nehoráznou s ohledem na v úvahu přicházející náhrady advokátům podle advokátního tarifu v obdobných věcech.

P o u č e n í :

Proti tomuto rozhodnutí lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává ve dvou (více) vyhotoveních u Nejvyššího správního soudu, se sídlem Moravské náměstí 6, Brno. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud.

Lhůta pro podání kasační stížnosti končí uplynutím dne, který se svým označením shoduje se dnem, který určil počátek lhůty (den doručení rozhodnutí). Připadne-li poslední den lhůty na sobotu, neděli nebo svátek, je posledním dnem lhůty nejbližší následující pracovní den. Zmeškání lhůty k podání kasační stížnosti nelze prominout.

Kasační stížnost lze podat pouze z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 s. ř. s. a kromě obecných náležitostí podání musí obsahovat označení rozhodnutí, proti němuž směřuje, v jakém rozsahu a z jakých důvodů jej stěžovatel napadá, a údaj o tom, kdy mu bylo rozhodnutí doručeno.

V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

Soudní poplatek za kasační stížnost vybírá Nejvyšší správní soud. Variabilní symbol pro zaplacení soudního poplatku na účet Nejvyššího správního soudu lze získat na jeho internetových stránkách: www.nssoud.cz.

V Hradci Králové dne 7. 6. 2013

JUDr. Pavel Kumprecht, v. r.
samosoudce